

YIKICI BİR EGEMENLİK

FUAT AKYÜREK

Yeni yılın bu ilk yazısında bu yılın geçen yıldan farklı olacağını yazabilmek gerçekten iyi olurdu. Farklılık elbette var ve hiç bir şey olduğu gibi durmuyor. Sorun şuradaki bu farklılıklar iyiye doğru gidişten, bazı sorunların çözülmesinden kaynaklanmıyor. Varolan sorunlar kendi içerisinde derinleşiyor ve gelişiyor. Sanki gizli bir el özel olarak insanların başına büyük belalar sarmak için sürekli çalışıyor, kuytularda, karanlıklarda tezgah üstüne tezgah kuruyor.

Kuşkusuz gizli bir el yok ve olup biten herşey gözümüzün önünde olup bitiyor. Ülkeler yakılıp yıkılıyor, insanlar vahşice katlediliyor, silahlanma tırmanarak hız kazanıyor, egemenlik ve güç mücadelesi acımasızca tüm hızıyla sürerken, bu iğrenç amaçlar uğruna dinler, mezhepler, etnik farklılıklar, artık tarihin derinliklerinde kalması gereken diğer sorunlar sürekli olarak kışkırtılıp, ısıtılıp orta yere getiriliyor, derin nefret ve çatışmaların sürgit devam edip gitmesi isteniyor.

Tarihe ve güncel olaylara egemen güçlerin bize gösterdikleri gibi değilde, belirli ilişkilerin ve bunların sonuçları olarak bakan akli başında kimseler bu olup bitenlerin temelinde egemenlik ve güç savaşlarının yattığını söylüyorlar. O halde şu soruyu yanıtlamamız gerekiyor; egemenlik kurmak isteyenler kimler ve neden tüm gücü kendi tekellerinde toplamak istiyorlar? Bu soruya doğru bir yanıt verildiğinde bugün olup bitmekte olanlar üzerindeki sis perdesi aralanıyor ve olaylar daha bir açıklıkla gözlerimizin önüne seriliyor.

Egemenlik ve güç için savaşanlar dünyanın belli başlı büyük devletleridir. Bu devletler başta ABD olmak üzere, İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya, Rusya, Çin vb. diye sıralanıp gidiyor. Birde bunlarla işbirliği yapan bölgesel güçler bulunuyor. Onarında kendi bölgelerinde farklı çıkar hesapları bulunuyor. Bütün bu devletlerin bazen bir kısmı, bazen geçmişte Irak müdahalesinde ve bugün Suriye’de olduğu gibi bütünü “hep birlikte, bir arada” yer alabiliyorlar. Ama ne kısmi bir birlik yaptıklarında, ne hepsi bir araya geldiklerinde asla ortak ve genel bir çıkarı savunmuyorlar. Aynı yöne ateş ediyorlar ama farklı hedeflere sahipler.

Bugünün dünyasında bu egemenlik ve güç ilişkilerinin kaynağının tekelci kapitalizm, onun farklı bir ifadesi olan emperyalizm olduğu konusunda genel bir anlayış bulunuyor. Kuşkusuz bu böyle açıkça ifade edilmiyor. “Ülke çıkarları, teröre karşı mücadele, ezilen din veya mezhebin hakkını savunma, özgür ticareti ve dolaşımı güvenceye alma, dünyanın güvenliğini koruma vb” gibi gerekçeler bu egemenlik ve güç mücadelesini perdelemek için kullanılıyor. Bu güç ve egemenlik mücadelesine karşı mücadele eden insanlar ise “kötü adamlar” olarak resmediliyor ve hedef tahtasına yerleştiriliyor.

Ama burada bir konuyu daha açıklığa kavuşturmak gerekiyor: Egemenlik ve güç mücadelesi verenler, bunun için dünyayı kana bulayanlar bunları içinde taşıdıkları kötülükten dolayı yapmıyorlar. Bunu yapmalarının nedeni, sürekli olarak karları artırmayı ayakta kalmanın tek yöntemi olarak benimsemiş, bunu temel kuralı yapmış kapitalist bir üretim biçimine sahip olmaları. Bu lanetli amaca ulaşmak için amansız bir pazar kapma mücadelesine girmeleri kaçınılmaz oluyor. Ucuz ve istikrarlı üretim için enerji kaynaklarına, bunların geçiş yollarına egemen olmak gerekiyor.

Bu ise sadece “serbest ticaretle” sağlanabilecek bir şey değil. Askeri ve diplomatik olarak da güçlü olmak, yerel gericiilikleri kendi bağlamak, paylaşımına konu olan alanlarda tarihsel anlaşmazlıkların konusu olmuş sorunları kışkırtmak ve oraları bir çatışma bölgesine çevirmek gerekiyor. Bu çatışmaları kontrol edebilmeyi başarmak, yönlendirebilmek iplerin elden kaçmaması için gerekli ve zorunlu. Ancak evdeki hesabın çarşıya uymadığı durumlarda yaşanıyor ve doğal

olarak bu kötülüklerden zarar gören işçi ve emekçi halk, ezilen ve bağımlı uluslar mücadeleye atılıyor, baş kaldırıyorlar. Dünya halkları bu ateş çemberinin içinde örgütlenmeyi, mücadele etmeyi, düşmanın hesaplarını boşa çıkarmayı öğreniyorlar ve bunları uyguluyorlar.

Kısacası bir tarafta egemenlik, sömürü ve gücü kendi ellerinde toplama mücadelesi veren bunun için kıyasıya ölümcül bir rekabete girmiş bugünün egemenleri var, diğer tarafta baskıya, sömürüye, ezilmeye karşı çıkan işçi ve emekçi kitleler. Egemenler düzensizliği ve kargaşayı bir yönetim biçimi olarak düzenli bir biçimde uyguluyorlar. Açıkçası düzensizlikte bir düzen var! Bugünün egemenleri kargaşa ve kaos çıkarmadan yönetemiyorlar. Ama kargaşa ve kaos içerisinde yönetilenler bu koşullar altında çelikleşiyorlar, her koşulda mücadele etmenin bir yolunu buluyorlar. Bu konuda kuşkunuz mu var? Eğer öyleyse dünya tarihine bir bakın, tarihin çöplüğü güç ve egemenliği ele geçirmiş, yıkılmazlıklarını ilan etmiş iktidar sahipleri ile dolu. Eğer böyle olmasaydı tarih hiç ilerler miydi?

Ocak /2016